

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniši pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravništvo: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Brez odmeva.

Več ko enkrat so zastrmeli češki izletniki, ko so izstopili v italijanskem Trstu na prostranem trgu pred kolozdvorom in jih je navdušeno pozdravljala večstočliva slovenska množica, da ni bilo italijanstva Trsta niti videti. Zlani pa so se začudili, ko niso svojega prihoda niti javili in ko vsled tega na tak navdušen sprejem niso mogli niti misliti. Ze celo silna pa je bilo njihovo začudenje, ko so zvedeli, da je bilo dovolj, da je objavila tržaška »Edinost« samo pet drobnih vrstic, da pridejo bratje Čehi in da jih naj Slovenci pozdravijo in da je teh pet skromnih vrstic zadostovalo, da je bil ves prostrani trg pred kolozdvorom nabito poln. Tako velik ugled, tako veliko veljavo je imevelo slovensko časopisje pred vojno in zato je njegova beseda veljala in zato je napredoval ves narod.

Pa kakor v Trstu, tako je imelo tudi ljubljansko časopisje svojo polno veljavo. Ko je bil na Rosegerjevo iniciativno ustanovljen Südmärkin fond, je zadostovalo, da je predlagal v kratkem članku pokojni Vatroslav Holz ustanovitve obrambnega sklada in njegov poziv je našel poln odmev, in obrambni sklad je bil gotov.

In da se spominimo onega tako množičnega boja za izvedbo gesla Svoji k svojim. Popolnoma zadostovalo je, da je dejal slovenski časopis, da je ta in ta trgovec Nemeč, in rodoljub ni več prestopil njegovega praga, pa čeprav je dobil pri njem najcenejše in najboljše blago. Če pa danes oznanja slovenski list bojkot nemškemu trgovcu, če danes slovenski list predlaga najnujnejšo stvar, potem ostanejo njegove besede brez odmeva, ker tako zelo je padel ugled slovenskega časopisja, tako zelo je padla veljava slovenskega časopisja.

In še nismo na koncu padanja ugleda slovenskega časopisja in vedno bolj se množe oni, ki pravijo s ponosom: Pa kaj bi verjel listom, ko pa vsi lažejo. To nezaupevanje bralcev do časopisja pa rodi za ves naš narod najbolj žalostne posledice in je vzrok, da je danes skoraj vsaka večja stvar neizvedljiva in da nismo v stanju izvesti svoje narodne obrambe. Da damo le par primerov.

Ko so vsi slovenski časopisi pozvali slovensko javnost, da priskoči na pomoč vestfalskim rudarjem, je bil odziv javnosti tako slab, da lahko zaznamujemo podporno akcijo v korist Vestfalcev za ponesrečeno.

Ko je naš list predlagal, da se ustanovi v počastitev Wilsonovega spomina Wilsonov fond, je ostal naš poziv popolnoma brez odmeva, pa čeprav je vsakdo znal, da je tak fond edina dostojna in pozitivna počastitev Wilsona. Da, tako zelo brez odmeva so danes pozivi slovenskih listov, da se ne zgraeno niti obrambna društva, če se jih pozivlja h koncentraciji dela.

Naše časopisje, nekoč prvi voditelj v boju, je danes brez odmeva. Kaj pa pride, kadar so besede voditelja brez vpliva, si more izračunati vsak.

V interesu nacionalnega napredka si mora naše časopisje pridobiti nekdanjo veljavo in nekdanji ugled. Samo od časopisja pa je odvisno, če se mu bo to posrečilo, kakor je edinole časopisje samo krivo, če je zaigralo svoje odlično mesto.

Predpogoj vsemu pa je, da služi časopisje v prvi vrsti narodu in šele na zadnjem mestu stranki in da daje resnici in pravici stokrat prednost pred strankarskim interesom.

In še eno! Stokrat važnejše je, da raste morala naroda, kakor pa da napreduje stranka. Zato zagreši neoprostljiv zločin časopis, ki z demagogijo licitira navzdol, ki s hujskarijo kvari narod. Samo sursom corda!, samo kvišku srca! je rešilen klic za narod. Vsaka špekulacija na želje mas pa je zločin, ker kvari narod. Ravno v tem oziru pa so naši listi največ grešili in zato so tudi zaigrali svoj ugled.

Vstajenje našega naroda je nemogoče, če ne bo pričelo z vstajenjem naše časopisje, ki je v današnjih časih najsilnejši agitator za vsako misel. Dolžnost vseh še dobrih ljudi je, da sodelujejo pri ozdravljenju našega časopisja.

Radičevcem se ne mudi.

• Radičevci ne pridejo še v Beograd. — Vtis v parlamentarnih krogih.

Beograd, 14. marca. (ML) Danes je imel opozicijski blok dve seji. Na prvi seji dopoldne so načelniki opozicije sklenili, da bodo nastopili enotno na seji načelnikov skupin, ki se je vršila pozneje in na kateri se je govorilo o proračunu. Nato se je govorilo največ o prihodu Radičevih poslancev v Beograd, ker ni bilo jasno, da-li pridejo jutri poslanci HRSS v Beograd ali ne. Vsled tega se je sklenilo, da vpraša g. dr. Korošec brzojavno Zagreb, kaj je s prihodom. Nato je bila seja zaključena, narkar sta gg. dr. Korošec in dr. Spaho takoj poslala brzojavko v Zagreb.

Popoldne se je vršila druga seja opozicijskega bloka, na kateri se je že prečital brzojavni odgovor gg. dr. Mačka in dr. Krnjeviča, v katerem pravita, da je vodstvo HRSS opustilo namero, da pošlje jutri v Beograd svoje poslance, ker smatra, da je vseeno, ako pridejo dva dni prej ali pozneje, da pa je vodstvo HRSS opozicijskemu bloku na razpolago in da bo poslalo svoje poslance v Beograd. Potemtakem bi

imeli priti radičevci v Beograd šele v torek, vendar pa tudi to še ni popolnoma gotovo. Opozicijski blok bo jutri o tem konferiral in zahteval pojasnila iz Zagreba.

Beograd, 14. marca. (ML) Poročilo iz Zagreba, da radičevci ne pridejo jutri v Beograd, je izzvalo neverjetno senzacijo v vseh političnih krogih. Radikalni triumfirajo, češ, da se iz tega najbale vidi, kako soliden je opozicijski blok, ter so s tem zelo zadovoljni. Nadalje se trdi v radikalnih krogih, da ni res, da bi bil Nj. Vel. kralj na strani opozicijskega bloka, dalje da je sedaj najneprikladnejši čas za prihod radičevcev v Beograd, ker ne bi dobili ničesar, izgubili pa bi vse, ker bi s prihodom kapitulirali s svojo politiko: priznali bi Beograd, kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, ustavo, kralja, monarhijo, državo in bi zaprigneli, pridobiti pa za vse to ne bi mogli ničesar. Vsled tega se radikalni čutijo trdne. Sicer pa pride pojasnilo iz Zagreba šele jutri.

Nadaljevanje proračunske razprave.

Sprejem proračuna ministrstva ver.

Beograd, 14. marca. (Z) Današnja seja narodne skupščine je pričela ob 10. Med predloženim gradivom se nahaja poročilo odbora o zunanjih konvencijah. Potem ko je minister socijalne politike dr. Dušan Peleš odgovoril na interpelacijo o invalidskem vprašanju, minister za agrarno reformo pa na vprašanje o predložitvi agrarnega zakona, se je prešlo na dnevni red: razprava o proračunu ministrstva ver v podinostih. Prvi je govoril radikal Radonič, za njim zemljoradnik Stanko Miletič in nato Nemeč Schulmacher. Po teh govorih je predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović obvestil skupščino o dopoldanskem sklepu načelnikov skupin o pospešenem delu glede proračuna. Nato je Ljuba Jovanović ob 1.15 odredil odmor in določil, da se seja z istim dnevnim redom nadaljuje ob 4. popoldne.

Popoldne je govoril prvi g. Karl Škulj (kler.), ki je v daljšem govoru orisal težko stanje duhovščine v Sloveniji in očital ministrstvu ver, da tekem 5 let svojega obstanka ni v tem oziru ničesar storilo. Od strani muslimanskega kluba je govoril g. Mulabdić, ki konstatuje nepopolnost proračuna ministrstva ver, ker so se posamezni krediti deloma izpuščili, deloma pa popravili. Nato je govoril pop Aleksander Popović (dem.), ki pravi, da je delo ministrstva ver enako ničli.

Nato je govoril minister ver g. Janjić in se opravičeval, češ, da se ni moglo mnogo storiti, ker so se ministri prenapro menjali, kajti on je bil 13. minister ver. Govori o cerkvah in njih odnošjih napram državi. Ker so vse priznane vere svobodne, se bo vprašanje njihovih cerkev uredilo z zakonom. Pravoslavna kot največja cerkev v naši državi že ima svojo ustavo, ki pride pred skupščino. Isto bo glede katoliške cerkve, vendar se mora prej skleniti konkordat, kar tudi nameravamo in na

katerem delajo najbolj poklicane in najstrokovnejše osebnosti. Kar se tiče muslimanov bodo tudi njih verski odnošaji urejeni z zakonom v smislu predpisov muslimanske vere. Protestantski Nemci in protestantski Slovaki so dobili cerkveno avtonomijo. Dobili pa jo bodo tudi Madžari. Sekti adventistov in nazarencov je prepovedal vsled njunega defetizma, ker sta proti vojski. Medkonfesijski zakon je potreben in je načrt takega zakona že izdelan. Vse cerkve bodo imele svojim veram primerno svoje pravice napram državi. Hrvatske narodne katoliške cerkve minister ni dovolil, ker ni v ustavi priznana. Ker pa so njeni pristopi prestopili v staro katoliško cerkev, se jim ni delalo nikakih težkoč, ker je ta cerkev priznana. Nato je govoril o kreditih za grobove srbske vojske, o gregorijanskem koledarju in o skorajšnjem izenačenju koledarja, kakor tudi o civilnem zakonu (braku) ter obetal, da se bodo ta vprašanja rešila na velikem vaseselnem zboru pravoslavne cerkve, ki se ima vršiti 1925 leta v Nišu v spomin carja Konstantina. Nato je govoril o bogoslovnih fakultetah in obljubljal, da jih bodo dobile vse vere. Očita muslimanom strankarsko izkoriščanje vere, kar povzroči velik trušč.

Muslimani so neprenehoma prekinjali njegov govor, vsled česar jih je nazval posl. g. Pantelić cigane. Vsled tega je nastal kak prepri, da je predsednik moral prekiniti sejo. Ko se je seja nadaljevala, je pozval predsednik poslance, da se vedejo vljudno.

Nato je zagovarjal poročevalec g. Boža Maksimović proračun, narkar je bil isti pri glasovanju po partijah z vladino večino sprejet. Seja se je zaključila ob 8. uri, prihodnja pa določila za jutri ob 9. uri dopoldne z dnevnim redom: proračun ministrstva notranjih del.

MALA ANTANTA N SANACIJA MADŽARSKA.

Zeneva, 14. marca. (Švicarska brzojavna agencija) Zastopniki Male antante dr. Beneš, Titulescu in Jovanović so danes v palači Društva narodov podpisali zapisnike o finančnem saniranju Madžarske. Ti zapisniki so bili nekaj časa v Londonu signirani od zastopnikov velesil.

pisja in da so proti listom, ki sodijo vse le po strankarskem kopitu tako neizprosn, kakor je te liste neizprosn ob sodila pravica, še vedno zmagujoča pravica.

Blagor našega naroda zahteva, da imamo samo tako časopisje, ki ima vsled svoje moralne sile odmev v narodu, ki more biti vzgojitelj in voditelj naroda.

Samo tako časopisje ima obstojno pravico, in dolžnost javnosti je, da tudi samo tako obstane!

RAZPUST KOMUNISTIČNE ORGANIZACIJE NA BOLGARSKEM.

Sofija, 14. marca. (Z) Ker je minister za notranja dela pred nekoliko dnevi predložil kasacijskemu sodišču zahtevo, da se komunistična stranka proglasi za razpuščeno, se pričakuje, da bi se to moglo zgoditi jutri. Komunistična stranka, ki je že bila slutita, kaj se namerava, je nedavno spremenila svoje ime in sedaj pod novim imenom združuje svoje pristaje in ustvarja nove načrte. Kakor se doznava, pa bo vlada razpustila tudi organizacije pod novim imenom.

K ATENTATU V ATENAH.

Atene, 14. marca. (Z) Policijski ravnatelj je odpuščen zaradi atentata na angleškega poslanika. Nova vlada je ustvarila tudi novo ministrstvo za javno varnost. Novi kabinet se bo predstavil narodni skupščini 20. t. m.

Radičevci ne zaupajo demokratom.

Zagreb, 14. marca. (Z) V tukajšnjih blokaških vrstah vlada veliko nezpoloženje proti demokratom, zlasti zaradi pisanja demokratskega tiska v prvi vrsti »Pravde« in zagrebških »Novosti«. Blokaši ne verujejo v iskrenost demokratov, katerim ni na tem, da zrušijo radikale, ampak jim je, tako naglašajo blokaši, samo namen, da dovedejo radičevce v skupščino in da radičevci prisedejo. Temu nezadovoljstvu daje duška tudi današnji »Hrvat«, ki pod naslovom »Sporazum ili ciganija« vprašuje, kaj je z akcijo opozicijskega bloka. Ali se zruši Pašić ali ne? Opozicijski blok se mora o tem jasno in določno izjaviti. Del bloka, namreč muslimani in Slovenci, ne misli tako, kakor piše demokratiški tisk. De-

mokratji morajo dokazati, da oni ne mislijo tako, kakor muslimani in Slovenci, in sicer dokazati za dejanji, ne pa z besedami. Ako se situacija ne razjasni, potem je že sedaj nedvomno, da demokrati takrat, ko so ustvarjali blok, niso mislili na to, da zrušijo Pašića in da pripravljajo iskreno in pošteno pomirjenje s Hrvati, ampak samo na to, da hrvatske zastopnike privedejo in uvedejo v skupščino, da morejo potem pisati in poročati, kako so Hrvati opustili svojo politiko in da je hrvatsko vprašanje že rešeno. S tako ciganijo bi bilo že sedaj utemeljeno ono, kar smo mi prej trdili, da sporazum ni mogoč in da bi prihod hrvatskih zastopnikov v narodno skupščino ne imel nobenega zmisla.

Proračun in opozicionalci.

Beograd, 14. marca. (ML) Danes se je vršila oficijelna seja načelnikov skupin, na kateri se je sklenilo, da imajo predstavniki opozicije proračunsko debato, v kolikor je to od njih odvisno skrajšati, da bi proračun bil sprejet v pravem času. Po tem sporazumu bi bil načrt sledeči: danes se konča proračun ministrstva ver, jutri dne 15. t. m. proračun ministrstva notranjih del, v nedeljo 16. t. m. je odmor, v ponedeljek 17. t. m. bi se končal proračun ministrstva narodnega zdravja in ministrstva zunanjih del, v torek 18. t. m. proračun ministrstva financ, v sredo 19. t. m. proračun vojnega ministrstva, v četrtek 20. t. m. bi se odgovarjalo na interpelacije, v petek 21. t. m. bi se pretrsal proračun ministrstva javnih del in prometnega ministrstva, v soboto 22. t. m.

bi se sprejel proračun ministrstva pošt in telegrafa ter ministrstva poljeprivrede in vod, v nedeljo 23. t. m. bi bil odmor, v ponedeljek dne 24. t. m. bi se končal proračun ministrstva za šume in ruder ter ministrstva za trgovino in industrijo, dne 25. t. m. proračun ministrstva za socialno politiko in za ministrstvo za konstituantno, v sredo dne 26. t. m. proračun ministrstva za agrarno reformo, dne 27. t. m. bi bili na dnevnem redu rezervni proračunski krediti in dne 28. t. m. finančni zakon. Potemtakem bi imel biti proračun gotov dne 28. t. m. o polnoči. Ravnotako je sklenjen sporazum, da bodo govorili govorniki, ako gre za proračun enega samega ministrstva, en četrt ure, ako pa se tiče dveh ministrstev, pa pol ure.

Aretacija makedonstvujuščih je samo komedija.

Beograd, 14. marca. (ML) Danes popoldne je imel naš sofijski poslanik g. Rakić daljšo konferenco z ministrom zunanjih del g. dr. Ninčićem, na kateri mu je obširno poročal o stanju v Bolgariji. Vsa poročila, kakor tudi fa referat popolnoma potrjujejo vesti, da igra Cankov z »aretacijo« makedonstvujuščih je komedijo za evropsko javnost. Našega vojnega atašeja je sprejel bolgarski vojni minister Kalfov in mu izjavil, da je vesel, da Jugoslavija ni koncentrirala vojske na bolgarski meji, kakor so oni bili informirani. Zagotavljal ga je, da je bolgarska vlada ukrenila vse, da hrani dobre prijateljske vezi z našo državo. Medtem pa narašča v Bolgariji komunistična in zemljoradniška agitacija, intenzivno podpirana iz Moskve. Kakor smatrajo bolgarski krogi, je danes komunistična stranka v Bolga-

riji najmočnejša, tako da ima vlada Cankova izbirati med ostavko, kar bi pomenilo njeno uničenje, v katerem slučaju bi prišel na krmilo Todor Aleksandrov, ali pa da nadaljuje sedanjo politiko, ki jo vodi prav za prav Todor Aleksandrov s svojim komitetom.

Angleški parlament o naših odnošjih z Bolgarsko.

Beograd, 14. marca. (ML) V Beogradu je izzvala veliko zanimanje vest, da se je v londonskem parlamentu razpravljalo vprašanje odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarijo. Poročilo o tem je dobila danes naša vlada od našega poslanika v Londonu. Po izjavi ministrstva zunanjih del v londonskem parlamentu, se smatra sedanje mere Cankova za pobijanje komitske akcije, kot pospeševanje miru na celem Balkanu.

POGAJANJA Z ITALIJO.

Beograd, 14. marca. (ML) Pogajanja med našo in italijansko delegacijo glede trgovinske pogodbe in konzularnih konvencij so se nocoj zopet začela ter dobro napredujejo. Največ pa se sedaj dela na jadranski tarifi, o kateri bodo dali svoje mnenje tudi prizadeti gospodarski pomorski krogi. Nato se bo izdelala tarifa za promet na kopnem. O toku in o rezultatih teh pogajanj je nocoj naš prvi delegat g. dr. Rybač obvestil g. dr. Ninčića, ta pa vlado.

NAMEN POTOVANJA RUMUNSKA KRALJICE V ITALIJO.

Beograd, 14. marca. (Z) Iz Bukarešte javljajo, da je bivanje rumunske kraljice Marije v Italiji v zvezi s skorajšnjo sklenitvijo pogodbe z Italijo in Rumunsko. Razen tega pa je rumunska kraljica Marija konzulirala dvor o morebitni poroki med mlajšo hčerko italijanskega kralja princoso Mafaldo in rumunskim princem Nikolajem. Rumunska kraljica je, kakor se zdi, našla na italijanskem dvoru ugodna tla.

UMOR MEZOPOTAMSKEGA MINISTRA.

London, 14. marca. (Reuter) Listi objavljajo brzojavno vest iz Angore, da je pravosodni minister v mezopotamskem kabinetu Taufiq paša umorjen.

Borzna poročila.

Beograd, 14. marca. Devize. Dunaj 0.1148—0.1152, Budimpešta 0.095—0.0105, Bukarešta 43—44, Zeneva 1406—1408, London 350.25—0, Milan 349—350, New York 81.25—81.50, Pariz 368—370, Praga 236.45—236.60.

Zagreb, 14. marca. Devize. Dunaj 0.1145—0.1165, Budimpešta 0.095—0.0125, Bukarešta 41.25, Italija, izplačilo 547—350, Italija, ček 346.90—349.90, London, izplačilo 349.25—352.25, London, ček 348—351, New York, ček 80.90—81.90, Pariz 362.75—367.75, Praga 235.50—238.50, Švica 1408—108—1418, Valute. Dolarji 79.875—80.875, avstrijske krone 0.1140—0.1160, madžarske krone 0—0.10, rumunski lei 40—0, italijanske lire 344—347.

Curih, 14. marca. New York 577.25, London 24.79, Pariz 26.30, Milan 24.85, Praga 16.775, Budimpešta 0.0084, Bukarešta 3.05, Beograd 7.175, Sofija 4.10, Dunaj 0.00815.

Praga, 14. marca. Dunaj 4.93, Berlin 8, Rim 152.50, avstrijske krone 4.92, Italijanske lire 152.25, Budimpešta 5.375, Pariz 161.75, London 150.55, New York 35.10, Curih 611.50, Beograd 43.625.

Dunaj, 14. marca. Devize. Beograd 870—874, Berlin 15.70—16.30, Budimpešta 0.90—1, Bukarešta 373—375, London 305.000—306.000, Milan 3054—3066, New York 70.935—71.165, Pariz 3272—3288, Praga 2049—2059, Sofija 500—504, Curih 12.305—12.355, Valute. Dolarji 70.860—71.260, bolgarski lei 478—486, nemške marke 15—15.60, angleški funti 303.200—304.800, francoski franki 3235—3265, Italijanske lire 3050—3070, jugoslovanski dinar 867—873, rumunski lei 366—370, švicarski franki 12.210—12.290, češkoslovaške krone 2034—2050, madžarske krone 0.87—0.97.

Dunajsko pismo.

Velesojem in novi načrti. — Koncert »Prosvjete« 16. t. m. — Slovenski ples.

Na Dunaju, 13. III. 1924.

Dunaj je od nedelje prepoln novega življenja in vrvenja, ki so ga prinesli zastopniki vseh možnih narodov sveta. Uspehi dosedanjih petih velesojem, ki gredo od posetnikov od ust do ust dalje po svetu, dalje spretna reklama, za katero je ustanovljen v »Messepalastu« poseben poročevalski urad, vsa avstrijska diplomatska in konzularna zastopstva itd. so privabili na sedanji šesti velesojem še večje število gostov in — kupcev tudi iz najbolj oddaljenih kotov sveta. Vsi možni jeziki se razlagajo po vseh javnih lokalih, gledališča, kino, zabavišča, bari so prepolni teh tujih gostov. Menjalnice in banke imajo izrednega posla z valutami vseh držav. Tolmači so zaposleni kakor še nikdar doslej. — To je splošna slika sedanjega velesojemskega tedna. V kupcijskem oziru, pravijo in pišejo, kažejo že dosedanjí uspehi lep napredek. Prednjači Češka, a Jugoslavija ne zaostaja. Vlaki v nedeljo in ponedeljek iz Jugoslavije so bili prenapolnjeni. Na velesojem pa sem našel vsak hip na kupce iz Hrvaške, Srbije, Bosne, stare Srbije, Makedonije itd., ki so pridno izbirali in barantali za cene; prav zabavni prizori, posebno v slučajih, ko so izvedli vso kupčijo po — tolmačih.

Velesojem je pokazal v resnici velik napredek proti jesenskemu. Messepalast so izkoristili do zadnjega prostora. Kdor je kdaj videl ta ogromni kompleks stavb med Burg- in Mariahilferstrasse, si more predočiti, kaj vse more biti razstavljeno le tukaj. Ali na dvoriščih so postavili še štiri velike paviljone. — »Knjižni sejem« (Büchermesse) je letos praktičneje razvrščen v pritličju ob Burggasse. To je prava paša za prijatelje lepe knjige in grafične umetnosti. Imponujoče je vse to bogastvo nemške in prevodne literature. — Vsaka stroka obrti in industrije je zasedla svoje posebne oddelke, bogate po številu razstavljavcev in še bolj po raznovrstnosti: igrače, sport, usnjata konfekcija, luksuzno blago, juvelit itd., umetniška obrt, toaleta, porcelan in steklo, gumijevi izdelki itd., kar si človek more le misliti v najbogatejši izbihi. . . Novi dvor (Hofburg) so letos izkoristili popolnoma v pritličju, mezaninu in prvem nadstropju, tudi stopnišča in galerije itd. Ogromni prostori, v katerih je nakupično neizmerno bogastvo, znanja, izkustva, človeške pridonosti. . .

V Rotundi, tej ogromni stavbi še izza prve svetovne razstave, izmenadi posebno dvoje sprememb: takoj od glavnega vhoda na levo in v enem poststranskem traktu so razstavljeni luksuzni avtomobili, vozovi, motorna kolesa itd. z vsega sveta; — a eden poststranski trakt je ves prepuščen luksuznemu in običajnemu pohištvu. Koliko je tu ukusa, iznajdljivosti človeškega duha in težnje po vedno novih izdelkih!

Iznenadi dalje letošnje zastopstvo težke industrije, ki si je postavila zunan Rotunde nešteto posebnih paviljонов. Ko človek vse to le površno pogleda, dobi nekaj pojma o tem, kaj vse je iznašel človek tekom zadnjih nekoliko desetletij. V Rotundi in zunaj nje je sistematiški razpostavljen industrija vsega sveta, zanimiva in poučna za vsakogar, posebno pa za deželce, ki so sposobne, da si polagoma ustanove lastno industrijo za vso domačo potrebo in tudi za izvoz v sosesčino. Med takimi deželami je v prvi vrsti Jugosla-

vija. Pregled dunajskega velesojema nas pouči, kako ogromna je še naloga podjetnih naših krogov in koliko dela nas še čaka. Prav v to svrhu sem že tolikokrat opozarjal na dunajske velesojeme, kajti le-ti so nam najbližji in nudijo nam vsega, česar si le more želeči tudi najpodjetnejši napreden duh. Warum in di Ferne schweifen, das Gute liegt doch nah! — Poglejmo Čehe. Njihova industrija v marsikakem pogledu prekaša avstrijsko, vendar so Čehi po številu posetnikov in kupcev v prvi vrsti zastopani na dunajskih sejnih. Kdorkoli ima kako industrijo na Češkem, gre vselej tudi pogledat seje v Leipzig, Dunaj, Frankfurt, da se prepriča, v čem bi mogel svoje podjetje zboljšati, razširiti. Pa tudi največ kupjiz sklepajo ravno Čehi! Statistika vseh sejnov nam to priča. — Iz tega dejstva sledi pouk za nas: Ne zamudi, kdor le moreš, da si ogledaš te velesojeme, ki so ti najlažje pristopni, ali pridi z zdravimi očmi, gledaj in uči se in premišluj! Kaj vse bi mogel izkoristiti v domovini! Silno veliko bo tega, kar bi radi presadili na domača tla, Naglica pa ni priporočljiva: treba najprej dobro znati — potem pride podjetnost sama!

Z ozirom na čedalje večji razmah teh velesojemov ima družba (Wienermesse A. G.) že novih načrtov za bodočnost. S pomočjo prezidenta Unionbanke, milijarderja Bosa (ki izdaja tudi dnevnik »Der Tag«), dobi v bodoče velik del ogromne Stiftskaserne (ki je prav nasproti mojemu stanovanju). V enem delu te vojašnice je umeščen centralni arhiv. Bosel je postavil vladi to ponudbo: On sežida po načrtih vlade posebno palačo za arhiv z raven palače zunanjega ministrstva, a izpraznjeni del Stiftskaserne dobi družba velesojema, ki plača državi tri in pol milijarde — ako vlada prepusti stavbišče poleg starega dvora in nasproti palači zunanjega ministrstva, za katero plača tudi enako svoto. Tam hoče sezidati palačo za — svojo banko. Vlada je ponudbo sprejela. (Bosel je sprejel tudi skrb za vseučilišče; dodajal bo baje do 40 milijard na leto. Mož je poljski žid, šele nekaj čez 30 let star, pred petimi leti ni imel še nič, a je danes najbogatejši človek na Dunaju poleg tržaškega žida Castiglioniija. Rotšild je že davno v ozadiju.)

Iznajdljivi in podjetni Dunajčanje se pripravljajo na nov način reklame v obliki — plovnega sejma na Donavi in Črnem morju. V ta namen si zgradijo posebno ladjo, ki bo torej stalna razstava na vodi, plavala bo do vseh krajev Črnega morja. Obetajo si velik uspeh.

Naše društvo »Prosvjeta« priredi prihodnjo nedeljno koncert v svoji dvorani »zur Glocke«, Neubaugasse 5. Tambaški zbor bo sviral štiri komade, pevski zbor »Triglav« bo pel dvoje pesmi, a goslist Nešič bo sviral Dvofakovo »Sonetino« in Drdlovo »Serenado«, spremljala ga bo na klavirju gospa Bruckmayer. Po koncertu običajni ples. — Zabave »Prosvjete« so čedalje bolj živahne. Vstopnina 10.000 kron. Še nekaj! Neke posebna obrt . . . je po veliki večini v rokah Slovencev iz ljubljanske okolice in z Dolenjskega. Letos v pušto so ti Slovenci priredili sami za-se — svoj slovenski ples. Ali ni to zanimivo? A. G.

Lozanska pogodba in katoliške šole na Turškem.

Ko je šlo 24. julija 1923 za podpis lozanske pogodbe, so velesoje opustile vključiti dovoljne garancije v korist šolskim in bolniškim zavodom. Zadržale so se s pismom, dodanim vsebini pogodbe same, ki ga je poslal izmet paša francoskim, angleškim in italijanskim zastopnikom. V tem pismu se je turška vlada zavezala, da bo blagohotno proučila in upoštevala njihovo organizacijo. Gre za gole obljube brez vsake realne pravne podlage. Angorski nacionalisti, ki stremijo po popolni osvojitvi Turčije izpod tujege vpliva, so se s tem okoristili in skoraj ali docela onemogočili delovanje teh zavodov. Osobito so jim bile verske šole zaveznikov trn v peti. Iz šol mora po njihovem načrtu izginiti vsak verski simbol. Tudi bi morale turške oblasti dobiti vpliv na imenovanje učiteljev,

njihovo število in plačo. Tako je bilo že v pretečenem letu zaprtih nekaj šol v Smirni, ne da bi interveniral apostolski poslanik ali francoski zastopnik. Francoski senator Bompard, bivši poslanik v Carigradu, je mnenj, da bi se moralo s Turčijo skleniti šolsko konvencijo, ki bo onemogočila vsak enostranski ukrep. To pa bi se moralo zgoditi še pred ratifikacijo lozanske pogodbe, ki je za turško državo velikanke važnosti. Dosedaj je pogodbo ratificirala edino še Italija. Pogodba pa bo definitivno ratificirana šele, ko jo bosta ratificirali še Anglija in Francija, kar določa čl. 143 pogodbe same. Zato se zavzema tudi Vatikan. Z ozirom na najnoveše vesti o odpravi patriarhata in židovskega rabina je možno, da bo postalo to gibanje vsesplošno in precej škodovalo turškim nacionalistom.

Vzroki evropske gospodarske krize.

V »Cercle Commercial Suisse« v Parizu je te dni predaval nacionalni ekonom Georg Blondel o evropskem gospodarskem položaju in finančni krizi Francije. Predvsem je Blondel govoril o oddaljenih vzrokih sedanje krize, ki traja proti vsakemu pričakovanju že peto leto po sklenitvi premirja. Vendar le preradi pozabljamost na velikanski preobrat, ki ga je povzročila svetovna vojna na političnem in gospodarskem polju. Premalo upoštevanje odtegljaj sto milijonov človeških sil, ki so bile mobilizirane. Temu se pridružilo spremembe v življenjskih običajih: premaknitev bogastva, zvišanje konzuma, zapravljivost, obogatitvi poedincev je sledilo ubožanje tisočev. Na mestu zlatega kritja so bili tekom vojne uvedeni prisilni tečaj in polovila je bil inflacija v obliki kratkoročnih posojil. To je seveda škodovalo kreditu. Vsekakor se je ob sklenitvi miru sklepalo, da bo tečaj francoskega franka padel le nekaj pod pari, kar je povzročila izjava o solidarnosti med zaveznicami. Padec franka pa so zakrivil tudi francoski politiki, ker niso pobrskali dovolj davkov, da bi pokrili vojne izdatke. Ob sklenitvi miru pa ni nihče pričakoval, da bo Nemčija popolnoma odpovedala in tedaj bi se smejali onemu, ki bi trdil, da bo Francija tekom petih let nosila vse stroške za obnovitvena dela. Nemška politika je bila preračunljiva na zavlačenje in pridobitev časa. Nemcem je šlo za tem, da izkoristijo divergenca med Londonom in Parizom v svoje namene. Blondel je mnenja, da niso bili Nemci v politiki vedno dobri psihologi. Edini, ki je bil pošten politik, je bil Rathenau, ki je pri merjal opustitvene pokrajine z ranami na evropskem telesu. Blondel je nato razpravil o sredstvih za pobiranje gospodarske in finančne krize. Treba bo zvišati produkcijo, ki bo obnovila

glavnice, ki so bile tekom vojne uničene. Stedenje v državnem gospodarstvu z redukcijo uradniškega krdeca. Stedenje pa tudi v zasebnem gospodarstvu. Dejstvo je, da čutiljo potrebo po razkošju na širše plasti narodov; pomislino naj samo na uživanje likkerjev in konditorskih proizvodov. Sladkor in svilna predstavljata obremenitev trgovske bilance. V trgovinskih običajih morajo zopet nastopiti normalne razmere. Izgleda, da današnja generacija ne pozna pojma oedruštva. Vsakdo se čuti upravičeno realizirati dobičke od 100 do 150 odstotkov, kakor za časa vojne. To pa se ne dogaja samo v mestih, ampak tudi na deželi. Skratka treba je pobjitati demoralizirajoče tendence, ki se pojavljajo ravno tako na gospodarskem kot na kulturnem polju. Vrniti se bo treba k starim čednostim, ki so obogatile narode in poedince. Končno se je predavatelj dotaknil špekulacije, ki izkorišča sedanje neurejene denarne razmere. Slišal je, da živi v Katovcu na ta račun 120 bankirjev. Od časa stabilizacije avstrijske in nemške valute so se špekulanti vrgli na poljsko marko in francoski frank. Vpliv špekulacij na gospodarsko življenje je tako velik, da se čutiljo tudi industrijski krogi primorane špekulirati. Vendar pa je profesor Blondel mnenja, da je opaziti stremenje k zbolšanju. Med velesojami skušajo izvedenske konference ustvariti ugodno ozračje, ki bi omogočilo rešitve reparacijskega vprašanja in vprašanja volnih dolgov. Odnosnosti interesov med Francijo, Anglijo, Nemčijo in Zedinjenimi državami je bolj danes noben politik; želeči je samo, da prodre demokratičen nazor tudi v Nemčiji, kajti to je predpogoj za medsebojno razmerje zaupljivosti, ki jo zagovarja angleški premier.

Politične vesti.

— Klerikalno - demokratska zveza »Ljudski tednik« piše: Zdi se, da je parlamentarni sporazum med demokrati in dr. Korosem sklenjen samo zato, da se obojestransko kontrolirajo, da bi kdo ne uskočil k radikalom in pustil svojege zaveznika na cedilu. — Strelji v hrbet. Tako je pozdravil večeršnji »Slovenec« v uvodniku svoje demokratske zaveznike v opozicijskem bloku. Res, lepa je opozicijska sloga! »Slovenec« ugotavlja med drugim na račun jutrovske demokrate, da »se je v narodni skupščini ob priliki volitve v odbor za konvencije s tujimi državami jasno pokazalo, da Pribičevićev krilo demokratskega kluba uganja napram svojemu načelstvu pasivno resistenco. Petina demokratskega kluba, in sicer sami Pribičevićevi pristaši, se je vzdržala volitev. . .« »Slovenec« na podlagi te ugotovitve trdi, da hoče »Jutro« zasejati nesoglasje med skupine opozicijskega bloka, s čimer hoče oslabiti njegovo akcijsko moč in olajšati Pašiču ter Pribičeviću njun zahrbtni posel. . . Zanimivo je to vzajemno streljanje v hrbet med našimi klerikalci in demokrati. Eden drugemu očita lastne grehe, klerikalci hočejo razumeti demokratskega pohlepa po oblasti, demokrati pa hočejo vtopiti klerikalce v prvi zlici opozicijske vodje, ker se jim zdijo nevarni konkurenti. Medsebojno streljanje v hrbet pač ne bo prenehalo preje, dokler ne zmanjka obema nasprotnikom streliva, katerega glavna zaloga je v rokah človeškega hrvaškega tribuna. In potem? . . .

— Bolgarski zunanji minister o ukrepih proti makedonstvu. Dopolnilnik beograjske »Politike« D. Kuzmič je bolgarski zunanji minister polkovnik Kalfov dal med drugim sledeče informacije o aretacijah makedonskih četašev. »Bojazen vaše vlade pred novimi komitaskimi vpadi v Južno Srbijo ni bila opravičena. Kljub temu, da smo bili v tem prepričani, smo ukazali političnim obremenim uradom, naj ukredujejo vse sumljive osebe v teh krajih. Vlado ukazi se izvršujejo, počasi sicer, ali gotovo.« Na Kuzmičev pripombo, da v Jugoslaviji nikdo ne veruje na odkritostnost nastopa sofijske vlade proti makedoncem, ker je dala pozareti samo berače in potepuhe, je Kalfov modro odgovoril: »Da, to se nam očitno. Ali oni, ki stvar tako sodijo, morajo pomisliti, da je to element, iz katerega se rekrutirajo komitaski bande. In sedaj, ko enkrat pozaremo te ljudi, ostane njihov vojvode osamljeni. Ti pa gotovo ne prekoračijo sami meje s puško v roki. Da med zaprtimi ni Todora Aleksandrova, je min. Kalfov pojasnil takole: »Temu se ne smete čuditi, ker Todora Aleksandrova ni tako neumen, da bi se dal zapreti, prav za prav, da bi počakal, da ga zapremo. To, kar mi podvzamemo, je bolj učinkovito in boljše. Zagotavljam Vas znanje, da ne bo nobene komitaski akcije, niti sedaj na pomlad, niti jeseni, kot je ni bilo lanske jeseni, ko se je o nji govorilo prav tako kot sedaj.« — Sejijska vlada kaže talent: vse uravna tako, da je volk sit in časa cela.

— Francija, Poljska in Češkoslovaška. Pod tem naslovom poročuje »Kurier Warszawski« razgovor svojega pariškega dopisnika s senatorjem Fouvenelom, ki je izjavil med drugim: Kar najhitrejši sporazum s Češkoslovaško je v interesu Poljske. Ako hoče Poljska voditi slovansko politiko, potem mora biti njena fraza v medsebojnem zblizanju zapadnih Slovanov. Sele iz te opozicije bo mogla Poljska pravilno presolati ruske zadeve in obenem možnost sporazuma z Rusijo. Brezdvomno moreta igrati v tem oziru Praga in Beograd koristno vlogo med Varšavo in Moskvo. V življenju narodov so trenutki, ki pa le najuspešneše med sodobnimi državami in narodi. Francozi želimo, da bi igrala Poljska aktivnejšo in večjo vlogo v politiki. Mednarodna politika je ogledalo odnošajev. Kdor hoče v Evropi kaj pomeniti, mora imeti na svoji strani večino držav in vlad. Višek politične umetnosti je v višku ustvarjanja koalici.

— Obtoženi minister. Pred deželnim sodiščem v Lipskem se bo vršila razprava proti dr. Zeignerju, bivšemu saškemu ministrskemu predsedniku, kateremu so dokazali, da se je pustil v šestih slučajih pokupiti. Dr. Zeigner priznava, da je nekdo sprejel večjo vsoto od nekega oederuha, ki je bil svojočasno obsojen radi oederuha. Kot protinujcu mu je izposloval pomilostitev. Sicer pa mu je denar vrnil. Tudi v drugih slučajih je svojo krivico popravil. Tako je vrnil dragocenosti in kožuh, ki ga je nekdo poklonil njegovi ženi. Veliko vlogo ima pri vseh slučajih neki Möbius. Tega je spoznal Zeigner še kot državni pravdnik in deželni sodni svetnik za časa svetovne vojne. Uničil je namreč nekob vse akte, ki so se nanašali na neko Mübiusovo transakcijo z utihotapljenim mleko. Od tedaj naprej se je nahajal Zeigner v njegovih rokah.

— Indijci proti izgonu kalifa. Indijski muslimani protestirajo proti izgonu kalifa in smatrajo to odredbo kot težko žalitev vseh Indijcev, ki so se med vojno z vsemi sredstvi borili za prestiz kalifata. Indijski muslimani najbrže ne bodo priznali kralja Husseina kot kalifa.

— Anglija ali Velika Britanija? V angleškem parlamentu je neki škotski poslanec opozoril, da je Macdonald v svojih pismih na Picaréta dosledno rabil besedo »Anglija« mesto »Velika Britanija«. Poslanec je prošil ministrskega predsednika, naj zagotovi parlamentu, da se bo v bodoče v vseh diplomatskih spisih rabil izključno je izraz Velika Britanija, ne pa Anglija. Macdonald je nato zelo resno toda malce ironično odgovoril, da prosil svoje škotske prijatelje, naj mu oprostijo to pogreško. Izrazil je svoje obžalovanje in obljubil, da se v bodoče ne bo več pregrešil v tem oziru. Parlament je vzel njegovo izjavo z veselim zadovoljstvom na znanje.

— Poslanica izgnanega kalifa muslimanskemu svetu. Izgnani kalif Abdull Medžid je izdal v Territetu v Švici poslanico na vesoljni muslimanski svet. V poslanici pravi med drugim: V imenu usmiljenega Boga pošiljam iz gostoljubne dežele — ker me je posvetna turška republika izgnala iz mole ljubljene domovine — muslimanskemu svetu poslanico. Brezbožna odredba sedanje večine turškega parlamenta je nevdružljiva z duhom Islama. Plemeniti in junaški turški narod je predal parlamentu častno nalogo, služiti posvečeni instituciji kalifata. Vsi ted dejstve ne priznavam božjernerpe odredbe odprave kalifata. Sedaj ima muslimanski svet izključno pravico, da reši to vprašanje. Zato vabim pooblaščenega zastopnika vseh muslimanskih občin, naj mi kolikor mogoče hitro pošlje svoje konkretne predloge v svrhu sklicanja velikega verskega islamskega kongresa.

Danes ob 8. uri zvečer
AKADEMIJA
Sokola I. v Unionu.

Iz Rusije.
 100 naučnih ekspedijci je poslala sovjetska vlada v razne dele Rusije, da prouče deželo. Ekspedije so bile poslane v vse dele Rusije in od njih zbrani material je nad vse dragocen. Zlasti dragoceno so odkrili ekspedijci, ki so raziskovali petrolejska ležišča v Dagestanu in v Terski oblasti. Dokončana so bila dalje raziskovalna dela v Krivoroškem basenu. Tu so bila odkrita velika ležišča železne rude. V Marjijski tajki so bila odkrita večja ležišča zlata, v Ferganu pa radija. Kavkaška ekspedicija je ugotovila, da je na Kavkazu polno zdravilnih vod. Raziskava Kuzneckeke basena v Tomski guberniji na je dogajala, da so tu tako bogata ležišča premoga, ki so desetkrat bogatejša od onih v Donskem basenu. Geološke karte Kuzneckeke basena so se delale z aeroplanov.

Pismo iz Rusije. Berlinski list »Rul« objavlja sledeče, z dne 20. II. datirano pismo nekega ruskega akademika: . . . Rdeči teror, kakršen je bil, tak trala še naprej. Ustreljenja, izgnanstva — kolikor ugodno. Najgroznejše pa je povelje, da se izgnanec ima sever Rusije ne sme dati službe niti v državnih in niti v zasebnih podjetjih. Sedaj se v prvi vrsti izgnanjci ne pmanj, brezposelni in seveda inteligentni. Največ izgnancev pošiljajo v Jakutsko oblast, (kjer je najslabši mraz). Izgnanci prodajajo svoje stvari v brezpenje, ker se morajo izseliti čez noč. — Inteligenca si mora pred nastopitvijo službe pridobiti takozvano politromoto, to je izpričevalo, da je z uspehom položila izpit o strankarskem komunizmu. Plače uradnikov so z ozirom na draginjo malenkostne in padajo stalno. Zlasti trpe učitelji, ki ne zaslužijo na mesec niti za kruh. Število brezposelnih raste stalno. Inteligenca nikakor ni svetoviti, da bi se vrnila v Rusijo, ker so razmere nevdružne in za poštenjaka sploh ni možnosti zaslužka.

Izvoz žita. Izjava Krasina, da ne bo izvoz žita prepovedan, je v popolnem nasprotju z izjavo Kamenjeva, ki je delal, da bo izvoz pšenice, rži in ovsu ustavljen. Krasinova izjava ima menda samo ta namen, da izbrise neprijeten vtis, ki bi ga prepoved žitnega izvoza izzvala v tujini.

Samogonka. Tako se imenuje priprost aparat, ki se ga poslužujejo ruski kmetije za žganjekuho. Po poročilu »Izvestije« so se samogonke silno razširile po vsej Rusiji, zlasti pa v Sibiriji. V Omsku plje vse. Komisarij in rdečearmejeci, kmetije in inteligenti. Kako silno kvarno upliva žganjekuha na narodno gospodarstvo, kaže to, da so samo v mali vasi blizu Omska uporabili v treh prazničnih dneh 700 pudov (1142 kilogramov) žita za kuhanje žganja.

Prosveta.
 III. simfonični koncert Muzike Dravske divizijske oblasti dne 17. marca bo zadnji simfonični koncert te korporacije. Vsed napadov na kapelnika dr. Josipa Cerina in na njegov orkester ter zaradi permanentnih intrig proti dr. Cerinovinim orkestralnim umetniškim prireditvam so orkester in njegov vodja sklenili, simfonične koncerte v bodoče sploh opustiti. Z jugoslovanskim simfonijom, katere ni napisal diletant Slovenec, ampak glasbenik Srb, bo dr. Cerinovo delovanje na velič način zaključeno. Da se izvzede Panonovičeva simfoniija na kar najdostojnejši način bo orkester pomnožen na 60 godbenikov. Poleg velikega godalnega telesa, zahteva Panonovič za svojo simfoniijo 3 flavite in picolo, 2 oboi in angleški rog, tri klarinete in basklarinet, 3 fagote, 4 rogove, 3 trombete, 3 pozavne in tuba, 2 harfi in poleg normalnih tolkal še kastanjete in ksilofon. Harfin part izvaja g. Lukež, virtuos na harfo iz Maribora. Za ta orkester se vstopnice prav pridno prodajajo, kar kaže, da je zanimanje za koncert veliko.

Koncertna matineja. V letošnji koncertni sezoni so se, kakor vse kaže, v našem koncertnem življenju zelo udomačile dopoldanske koncertne matinee. Tudi jutri v nedeljo ob 11. uri se vrši v Filharmonični dvorani matineja, koje spored je zelo različen ter se menjavajo pevške točke z raznimi recitacijami. Nastopijo pri tej matineji naši najodličnejši umetniki Thierryjeva, Marija Vera, Vida Jerajeva, Betetto, Jeraj, Kogoj, Kumar, Lipah, Neffat in Sest. Vokalno recitacijsko matinejo priredi Klub Primork ter je čisti dobiček namenjen v glasbeno-kulturne svrhe zasedenega ozemlja. Že iz tega razloga vabimo občinstvo, da napolni koncertno dvorano.

Redna letna skupščina Zveze slov. pevskih zborov se vrši letos na dan 6. aprila t. l. Dopoldne zborovanje s predavanjem v Glasbeni Matici, popoldne velik koncert v Unionu, na katerem sodelujejo pevski zbori iz vse Slovenije. Prijave za sodelovanje je nasloviti na odbor »Zveze« do 15. marca t. l. Izpolnjenе vpisane vprašalne pole naj istotako vrnejo »Zvezi« najpozneje do 15. marca t. l.
 Janko Samec: »Življenje«. Pesmi. »Splošna knjižnica« Štev. 16. V Ljubljani, 1924. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjižarna, Strani 112. Cena broš. Din 15.—, vez. Din 20.—. Janko Samec po poklicu učitelj v Primorju, nam je znan iz raznih revij. Bil je tudi prvi urednik »Novega roda« v Trstu. S samostojno pesniško zbirko stopa sedaj prvič pred nas. Njegova lirika, diskretna in topla, je preprežena z dihom tiste otožnosti, kakršna je na tleh, kjer Samec živi popolnoma razumljiva. Njegovo čuvstvo je resnično. Dasi ne razglablja, nas prepričuje in prevzema, da se mu brez odpora udajamo. Naj poje o ljubezni, naj hoč v naravo, naj prisluskuje vrvenju in trpljenju življenja, povsod je resničen in neprisljšen. Baš radi tega bo po tej knjigi segel vsak, kdor ljubi resnično in nepovtrjeno lepoto. Založba je knjigo lepo opremila in je tudi nastavila ceno, kakršno zmore vsakdo.
 — Razstava »Kluba Mladih« se završi v nekaj dneh. Občinstvo, ki se interesa za razvoj sedanjega umetniškega delovanja, se opozarja, da si jo ogleda, ker je to brez dvoma mejnik v slovenski »podabljažoji«.

Bodočnost Zveze narodov.

Zveza narodov ima svoje zagovornike, prično toliko nasprotnikov, največ pa je takih, ki ne polagajo na to važno ustanovo posebnih nad. Največji zagovornik Zveze narodov je Anglija in osebito sedanja angleška delavska vlada, kar je jasno povedal njen zastopnik pri sedanjem zasedanju sveta Zveze narodov, Lord Parmoor. Večina latinskega sveta pa vidi v Zvezi narodov angleško ustanovo, s pomočjo katere bi si Anglije radi ohranili svoj vpliv na razvoj evropskega političnega življenja. Tako se je že Mussolini pritožil, da nimajo Italijani v Zvezi narodov onega vpliva, ki jim pripada po njihovem številu in njihovih žrtvah za doseg zmagave zavezniškega orožja. Francozi pa se boje, da bi preveč vplivna Zveza škodovala njihovim interesom. Ze iz teh dejstev sklepajo pesmistični, da je Zveza mrtvorojeno dete, ki ne bo nikdar rodilo zaželjenih sadov. To pa ne straši pristisnev Zveze, da ne bi nadaljevali z neumorno propagando za te vzvišene ideje. Tako je nedavno predaval v Pragi »O bodočnosti Zveze narodov« priznan učitelj mednarodnega prava dr. Schücking.

Začaja za gospodarske in kulturne svrhe. Ideja nadomestitve Zveze narodov s kontinentalnimi družbami ni mišljena realno politično. Ameriški kontinent ni n. pr. notranja enota in svetovna sila kot Anglija je zainteresirana na vseh kontinentih. Gre samo za to, da se prepusti izvršitve sklepov posameznim krajevnim skupčinam. Ne smemo n. pr. pričakovati, da bi Romunska intervenirala v imenu Zveze narodov v sporu med Argentino in Čile.

Najboljše sredstvo za očiščenje Zvez od vsake politične navlake je demokratizacija. Enakopravnost držav se mora izvesti tudi pri sestavi Zveznega sveta. Zastopstvo držav mora nadomestiti svetovni parlament. Demokratija pa se mora pokazati tudi v izpopolnitvi sedanjih statutov. Vojska bi se morala kot pravno sredstvo sploh odpraviti. Sem bi spadalo tudi določilo, da ne bi smeli imeti v čisto političnih sporih vpliva Zvezni svet, marveč nepristranski tehnični forum kot institut za poravnava.

Samoodločba narodov pa bi morala postati iz političnega gesla pravno pravilo Zveze narodov tako, da bi se meje urejevale slično kot v zasebnem pravu po prisloju Zveze narodov. Narodne manjšine bi morale biti vse drugade zaščitene. Dopuščeno bi moralo biti konstituiranje narodnih manjšin v posebne korporacije in dobiti bi morale neposredno tožbeno pravico pred sodnimi instancami te Zveze. Seveda bo preteklo še precej časa predno se bodo mogli ti načrti uresničiti. Predvsem pa je neobhodno potrebna konsolidacija držav in prehod k mirnemu razvoju.

Naročajte
NARODNI DNEVNIK

Dnevne vesti.

Ljubljana, 14. marca.

† Dr. Fran Kos.

Zopet je zavikela neumljena smrt svojo koso na slovenskem znanstvenem polju. Zopet je zadela nestorja slovenskih znanstvenikov, ko je pripravil nadaljnjo knjigo svoja za nas tako važnega »Gradiva«.

Včeraj 14. marca je umr' upokoj. profesor dr. Fran Kos, avtor »Gradiva za zgodovino Slovencev v srednjem veku«, ki je bilo njegovo življenjsko delo, kateremu je posvetil vse svoje moči in zmožnosti. Do sedaj so izšlo štiri knjige, pet pa je ostala zaključena v rokopisu. Kosovo »Gradivo« tvori temeljno podlago vsega našega zgodovinarstva. »Slovenska Matica« je izdala njegove »Doneske k zgodovini Škofje Loke in njene okraj«, ki služi pisatelju dr. Iv. Tavčarju pri njegovi »Visoški kroniki«. Pokojnik je pridobil svoje zgodovinske razprave v vseh naših znanstvenih časopisih. Vsi deli zaslug, ki si jih je pridobil s svojim temeljitim znanstvenim delom, ga je imenovala za člana »Jugoslovenske akademije« za svojo dopisnega člana, »Leonova družba« in »Muzejsko društvo« v Ljubljani ter »Zgodovinsko društvo« v Mariboru pa za častnega člana.

Dr. Kos se je rodil 24. decembra 1853 v Selcih nad Škofjo Loko. Gimnazijo je študiral v Kranju in Ljubljani. Po maturi je šel na dunajsko univerzo, kjer se je posvetil zgodovini. Njegovi tovariši so bili Kaspret, Vrhovec, Vrhnjak, Rutar in prof. Suklje. Po položnem doktoratu je prevzel na goriškem ženskem učiteljskem suplentsko mesto. Pozneje so ga premestili na žensko učiteljsko v Kopru, kjer je bil tudi šolski nadzornik in kot tak si je nakopal zdravno bolezen. Preselil se je zopet v Gorico, kjer je stopil l. 1910 v pokoj. Vojna ga je pregnala na Dunaj, kjer je marljivo študiral po dvornih arhivih. Po vojni se je preselil v Ljubljano.

Pogreb se vrši danes v soboto 15. marca ob 16. uri iz hiše žalosti, Abacijeve ceste št. 1 na pokopališču k Sv. Križu.

Večnaja pamjat!

— **Boj za Kmetijsko družbo.** Proti odloku ministrstva, da se smejo sprejemati novi člani Kmetijske družbe še do 31. marca 1924 in da imajo ti novi člani pravico voliti glavni odbor Kmetijske družbe za leto 1923, je bila vložena pritožba na državni svet. Ker je po društvenem zakonu jasno, da je odlok ministrstva nepravilen, ni nobenega dvoma, da bo državni svet pritožbi ugodil. SLS se zna tako priprletiti, da bo izmetala stotisoče za — prazen nič.

— **V imenik kazenskih zagovornikov** je sprejelo višje sodišče v Ljubljani bivšega sodnika dr. Ernesta Rossino.

— **Razpisano je mesto sodnega sluga pri okrajnem sodišču v Žužemberku**, ali pri drugem sodišču, kjer bi se tako mesto izpisalo po objavi natečaja ali po prenehanju. Prošnje je vlagati do 20. aprila pri predsedstvu okrajnega sodišča v Novem mestu.

— **Dve asistentski mesti** razpisuje za kemijski inženirski inženirski fakultete rektorat ljubljanske univerze. Prošnje je vlagati do 1. aprila.

— **Razvrstitev uradništva v ministrstvu** ver. iz Beograda se poroča, da je komisija za razvrstitev uradništva v ministrstvu ver. zaključila svoje delo. Predlog komisije se bo predložil v odobrenje komisiji ministrov za razvrstitev uradništva.

— **Iz državne službe.** Na podlagi novega uradniškega zakona je v Ljubljani reduciranih in uradniških samostanov 5, v Lichturnovem zavodu 5 in v Marjanščini 4 učiteljsko-redovnice. — Finančni komisar v Mariboru Ivan Oračnar je imenovan za pisarja pri upravnem sodišču v Celju.

— **Brezposelniki** ki nečejo delati. Kakor smo že poročali, je v Zagrebu 15.000 brezposelnih. Zagrebška mestna občina stori vse, da bi po svojih močeh dala brezposelnim zaslužek. Občinski gospodarski urad je objavil poziv, da išče delavce za odvažanje snega. Na prvi poziv gospodarskega urada se je zglasilo samo 7 delavcev, na drugi poziv pa samo 3 delavci. Sodeč po prijavi brezposelnih za ponudbeno delo je v Zagrebu gotovo vse polno delavcev, ki sicer reflektirajo na brezposelne podpore, nočejo pa iti na delo, če se jih v to pozove.

— **Ureditev Topčidera.** Beograjska občinska uprava se je odločila, da prične tekom t. l. z ureditvijo Topčidera in Koštunja. Po načrtih se bodo na obeh mestih uredili novi parki in drevoredi, dočim se bo to kar že obstoji, prenovilo in razširilo. Izvedba vseh del, ki so predvidena v načrtih, je proračunjena na več milijonov dinarjev.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prešla iz poravnave tvrde Kl. in B. z dediči L. P. za dr. Tavčarjev sklad 500 Din. za kateri dar se najskrajneje zahvaljuje.

— **Deveto in deseto poglavje kazenskega zakonika za Srbijo.** Ljubljani o posesti in nošenju orožja. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Cena 12 Din. s poštnino vred 12 Din 50 para. V Zbirki zakonov je izšel kot XIV. snopič Zakon o posesti in nošenju orožja ter Deveto in deseto poglavje kriminalnega zakonika za Srbijo, ki sta razširjena za celo državo. Zakonu je pridelana tudi primerljiva razprednica tozadevnih odredb srbskega, avstrijskega in nemškega kazenskega zakonika, ki jo je sestavil dr. Janko Polec. Zakona se naročata pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Boj za Kmetijsko družbo.** Proti odloku ministrstva, da se smejo sprejemati novi člani Kmetijske družbe še do 31. marca 1924 in da imajo ti novi člani pravico voliti glavni odbor Kmetijske družbe za leto 1923, je bila vložena pritožba na državni svet. Ker je po društvenem zakonu jasno, da je odlok ministrstva nepravilen, ni nobenega dvoma, da bo državni svet pritožbi ugodil. SLS se zna tako priprletiti, da bo izmetala stotisoče za — prazen nič.

— **V imenik kazenskih zagovornikov** je sprejelo višje sodišče v Ljubljani bivšega sodnika dr. Ernesta Rossino.

— **Razpisano je mesto sodnega sluga pri okrajnem sodišču v Žužemberku**, ali pri drugem sodišču, kjer bi se tako mesto izpisalo po objavi natečaja ali po prenehanju. Prošnje je vlagati do 20. aprila pri predsedstvu okrajnega sodišča v Novem mestu.

— **Dve asistentski mesti** razpisuje za kemijski inženirski inženirski fakultete rektorat ljubljanske univerze. Prošnje je vlagati do 1. aprila.

— **Razvrstitev uradništva v ministrstvu** ver. iz Beograda se poroča, da je komisija za razvrstitev uradništva v ministrstvu ver. zaključila svoje delo. Predlog komisije se bo predložil v odobrenje komisiji ministrov za razvrstitev uradništva.

— **Iz državne službe.** Na podlagi novega uradniškega zakona je v Ljubljani reduciranih in uradniških samostanov 5, v Lichturnovem zavodu 5 in v Marjanščini 4 učiteljsko-redovnice. — Finančni komisar v Mariboru Ivan Oračnar je imenovan za pisarja pri upravnem sodišču v Celju.

— **Brezposelniki** ki nečejo delati. Kakor smo že poročali, je v Zagrebu 15.000 brezposelnih. Zagrebška mestna občina stori vse, da bi po svojih močeh dala brezposelnim zaslužek. Občinski gospodarski urad je objavil poziv, da išče delavce za odvažanje snega. Na prvi poziv gospodarskega urada se je zglasilo samo 7 delavcev, na drugi poziv pa samo 3 delavci. Sodeč po prijavi brezposelnih za ponudbeno delo je v Zagrebu gotovo vse polno delavcev, ki sicer reflektirajo na brezposelne podpore, nočejo pa iti na delo, če se jih v to pozove.

— **Ureditev Topčidera.** Beograjska občinska uprava se je odločila, da prične tekom t. l. z ureditvijo Topčidera in Koštunja. Po načrtih se bodo na obeh mestih uredili novi parki in drevoredi, dočim se bo to kar že obstoji, prenovilo in razširilo. Izvedba vseh del, ki so predvidena v načrtih, je proračunjena na več milijonov dinarjev.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prešla iz poravnave tvrde Kl. in B. z dediči L. P. za dr. Tavčarjev sklad 500 Din. za kateri dar se najskrajneje zahvaljuje.

— **Deveto in deseto poglavje kazenskega zakonika za Srbijo.** Ljubljani o posesti in nošenju orožja. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Cena 12 Din. s poštnino vred 12 Din 50 para. V Zbirki zakonov je izšel kot XIV. snopič Zakon o posesti in nošenju orožja ter Deveto in deseto poglavje kriminalnega zakonika za Srbijo, ki sta razširjena za celo državo. Zakonu je pridelana tudi primerljiva razprednica tozadevnih odredb srbskega, avstrijskega in nemškega kazenskega zakonika, ki jo je sestavil dr. Janko Polec. Zakona se naročata pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Uvod v umevanje umečnosti.** V soboto dne 15. marca se ob 6. uri v zbornični dvorani univerze nadaljuje kurz pod zgorajim naslovom. Predava dr. Vojleslav Molc. Smisel proučavanja umečnosti. (Enotnost stila in kulturnega stanja dobe. Umečnost kot izraz življenjskega nazora.)

— **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični dvorani na univerzi i v n. o. vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Kal hoče moderno kazensko pravo? Predava g. univ. prof. dr. M. Dolenc.

— **XII. redni občni zbor** pevskega društva »Slavec« se vrši v soboto dne 29. marca t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi odobrovo poročilo o proslavi društvene 40 letnice. Vabimo vse člane k polnoštevilni udeležbi.

— **Mlekarski tečaj Zadrugne zveze v Ljubljani** se odprl 17. marca. Tečaj se udeležijo 18 mladeničev, med temi 4 iz Srbije in sicer dva iz čačanskega, eden iz pirotskega in eden iz timoškega okrožja.

— **Prosvetni in telovadni večer Sokola** v Ljubljani se vrši v soboto dne 15. marca ob 8. uri v hotelu Union. Sodel

Teta Frici in zapadne sile.

Pod tem naslovom je priobčil Roda Roda v »Prager Tagblatt« članek, v katerem se v prijetni obliki peča z nekaterimi testovirji mirovnih pogodb.

»Lahko rečemo — pravi Roda Roda — da je postala moja teta prva žrtva bedastih mirovnih sklepov. Teta Frici je bila soproga strica Gejerja — stric je že mrtev.

Ima pa tri hčerke, vse poročene: najstarejša z nekim generalstabinjem majorjem na Dunaju; major je nekaj časa proizvajal podveze »Gummio« in je sedaj raztegnil svojo obrt na hruške — naravne in električne žarnice.

Druga hči ima za moža nekega notarja, to je: mož je bil notar v Koložu; Kolož pa je pripadel Romunski; mož tedaj živi v Budimpešti in je uvažal govedo — dokler ni prišlo bojkota: govedo moka gladno onstran meje, in notar kukka preko, ne malo vzmernjen.

Tretja hčerka Jera... o tej ni poročil. Sicer je postala Reka Italijanska; vendar pa je pristanišče za petdeset let jugoslovansko. Če se nahaja Jera zapadno od demarkacijske črte, je končno veljavno Italijanka, v nasprotnem slučaju Jugoslovenka. Treba je potrpljenja, počahati na razmejitve. Izključeno ni, da bo poseglo vmes Društvo narodov. Bomo že videli.

Pisem od hčerk teta ne dobiva. Teta Frici biva namreč v avstrijski Šleziji. Najbolje je, da se poslužimo te zastarele označbe, ker je gotovo napačna, medtem, ko pri vsaki drugi, primerni označbi riskiramo, da se postavilo nove pogodbe lutri na laž. Teta Frici ima hišico pri Tešnu. Spočetka sta se hoteli Poljska in Češkoslovaška o tetini pripadnosti mirno sporazumeti, da ne bi obstojala Alzacija in Lorena med obema slovanskima republikama. »Nato se je govorilo o samoodbi narodov — narodov vključitvi moio teto: dne 2. julija 1920 bi se morala vršiti tajna volitev. Vendar so bili Poljaki napram moji teti nezaoljivi.

Dišalo je, da je samo 46,2 odstotka poljskega mišljenja 27,4 odstotka češkega — večinoma na nemškega. Zviti Padarevski je dosegel, naj odloči poslaniška konference.

Odločila je. Da ne bi prizadela obnega tekmočnega naroda, je razdelila vzhodno Šlezijo; meja gre takorekoč skozi teta, skozi njeno hišo namreč in vrt. Dokler se mudi teta v hiši, je na zgodovinsko poljskem ozemlju: že leta 1290 je vladal tu Miecyslav I. Piast. 1653 je pripadla dežela (s kuhinjo) kot razrešen fevd Habsburžanom. Toda tetkina stanovanjska soba leži v onih 50 klatnih ob Olza reki, o katerih govori državna pogodba 1403 med češko krono in Piasti. Logično je, da je prisodil Veliki Svet stanovanjsko sobo gospodu prof. Masaryku v Pragi.

Stvar stoji sedaj sledeče: Teta Frici potrebuje, da se lahko giblje v svojem stanovanju, inozemski potni list. To sicer ne bi bilo neugodno — potni list se (po opravi nekaterih formalnosti) kmalu dobi in stane kvečjemu štirideset kron. Toda vizum! Kadar gre teta Frici

KINO... TIVOLI predvaja
17., 18., 19. marca

„Lov za ženo“
Kriminalna in pustolovna drama.
V gl. vl. Maud Marion in Alfred Abel.

spat, mora pokazati vizum. Dobimo ga enkrat v Bilskem — zjutraj (za Poljsko) v Moravski Ostravi. Ne boš mi pripisal pretiranosti, naklonjeni bralec, ako trdim: tetkino življenje je razdejano. Kako naj notuje uboga tetka trikrat na dan v Bilsko, trikrat v Ostravo? Tetka je postala polgoma stalen, torej nadležen pojav pri obeh uradih, in gospodje so sami uvideli, da tako ne more naprej. Dali so tetki stalen vizum; tetka daje odsedaj dnevno samo šest slik z overovljenim podpisom, v ostalem pa lahko svobodno gre tja in sem.

Samo če gre na vrt v klozet, potrebuje posebno dovoljenje iz Varšave; to pa dobi razmeroma lahko.

KINO MATICA
Od 13. do 16. marca
Glas iz g'obine
Senzac. avanturistična drama v 5 dej. v gl. vlogi Joe Lars.

Vedno zadnje novosti
SAMO
Šelenburgova ulica 3
Gričar & Mejač.

Zakaj zdehamo?

Dr. Keys označuje zdehanje kot nezavestno sredstvo za odstranitev strupov, ki se nabirajo v našem organizmu. Človek zdeha po slabem prebavljanju, kadar je zaspan, kadar mu je silno dolgočasno, sploh tedaj, kadar se nahaja naš organizem v lahkem stanju zastrupljenja. Zdehanje izločuje iz pljuč škodljiv zrak. Dr. Keys je vstvaril celo metodo zdehanja: človek mora po njegovem mišljenju skrbeti za to, da čim bolj zdehuje. Zdravnik svetuje, naj se obiskujejo zdehaajoče osebe — kakor znano, je zdehanje nalezljivo — če pa to ni mogoče, zastopuje imeti pred seboj sliko zdehaajočega, Zdehanje, ako ni čezmerno, je čudovito sredstvo za ohranitev zdravih pljuč, ker se na ta način izloči iz njih pokvarjen zrak, ki povzroča veliko boleznih. Dr. Keys pravi, da je bled obraz, duševna strujenost in nestano razpoloženje posledica pomanjkljivega dihanja, kar se da poravnati z zdehanjem. Torej ne jezimo se nad zdehočimi! Ako zdehamo pri slabi predstavi, ali pri branju slabe knjige, bodimo zadovoljni in hvaležni avtorju, ki skrbi tako za naše zdravje.

V gostilni.
Gost: »Jaz vas obžalujem, natakar, vi gotovo veliko pretrpite v tej gostilni.«
Natakar: »Da, ali jaz ne jem tu.«

Praktična.
On: Gospodična, tako vas ljubim, da bi mogel vsak trenutek umreti za vas!
Ona: Kako visoko ste zavarovani?

Lastnik:
Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Kupite
samo v Češkoslovaški. Izrabite
za to
VIII. mednar. vzročni velesejm v Pragi
16. — 23. marca.

Otvoritev tiskarne „Ažbe“

d. z. o. z.
Maribor, Koroška cesta št. 39.
Ohratovati je pričela nova tiskarna, ki je nestransko, strogo trgovsko podjetje ter se p. n. občinstvu najtopleje priporoča. Izvršuje po najugodnejših cenah vsa trgovska dela, bavi se specijelno z umetniško trgovsko reklamo ter večbarvnim tiskom.
Posebnost: Krajevne in umetniške razglednice.

Henry Murger

63

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.
(Nadaljevanje.)

Ko je bila Francka mrtva, je kipar zopet obiskal svoje stare prijateljke Vodopivce. Toda Lazarejev duh je vladal v tem krožku, kjer je živel vsak član okamenjen v egoizmu umetnosti. Jakob ni našel tu onega, kar je prišel iskat. Niso razumeli njegovega obupa, ki so ga hoteli potolažiti z dokazovanjem; in videč tako malo sočustvovanja, je Jakob raje nosil svojo bolečino sam, kot da bi gledal, kako o njej razpravljajo. Zato se je popolnoma ločil od njih in začel živeti sam zase.

Pet ali šest dni po Franckinem pogrebu je šel Jakob k nekemu kamnoseku pokopališča Montparnase in mu predlagal, da skleneta sledečo kupčijo: kamnosek dobavi za Franckin grob okvir, za katerega napravi Jakob načrt, in da vrli tega umetniku kos belega marmora, za kar stopi Jakob za tri mesece v službo pri kamnoseku, bodisi kot kamnosek, bodisi kot kipar. Kamnosek je imel tedaj več izrednih naročil: zato je obiskal Jakoba v ateljeju in se prepričal pred več začetimi deli, da je slučaj, ki mu je pripeljal Jakoba, zanj velika sreča. Čez osem dni je imel Franckin grob okvir, sredi katerega je stal mesto lesenega kamnit križ z vdobljenim imenom rajnice.

K sreči je imel Jakob posla s poštenim človekom, ki je razumel, da pet kilogramov litega železa in trije kvadratni čevlji pirenejskega marmora ne morejo plačati Jakoba za trimesečno delo; saj mu je njegov talent prinesel več tisoč cekinov dobička. Ponudil se je umetniku, da ga sprejme v svoje podjetje kot družabnika, a Jakob ni privolil. Majhna izprememba v naročenih predmetih ni prijala njegovi iznajdljivi naravi; sploh pa je imel, kar je hotel, velik kos marmora, iz katerega je hotel napraviti mojstrsko delo, ki ga je določil za Franckin grob.

V pričetku pomladi se je Jakobov položaj izboljšal: njegov prijatelj zdravnik ga je seznanil z velikim tujim gospodom, ki se je naselil v Parizu in si dal tu v enem najlepših delov mesta zjdati hrano hišo. Več slavnih umetnikov je bilo pozvanih, da sodelujejo pri razkošni opremi te male palače. Pri Jakobu so naročili kamnin za v salon. Zdi se mi, da še vedno vidim Jakobove načrte; bilo je to nekaj ljubkega: vso poezijo zime si čital v tem marmoru, ki naj bi bil služil za okvir plamenu. Ker je bil Jakobov ateljej premajhen, je prošil za še ne zasledeno sobo v hiši in jo dobil, da je mogel izvršiti svoje delo. Izplačali so mu celo precej visoko vsoto na dogovorjeno nagrado za njegovo delo. Jakob je začel vračati svojemu prijatelju zdravniku denar, ki mu ga je bil ta posodil, ko je bila umrla Francka; potem je tekel na pokopališče, da bi s cveticami pokril zemljo, kjer mu je počivala ljubica.

A pomlad je bila prehitela Jakoba in na grobu

mlade deklice je med zelenečo travo brez reda rastle tisoč cvetic. Umetnik ni imel srčnosti, da bi jih potrgal, mislil je namreč, da je v teh cvetkah nekaj njegove ljubice. Ko ga je vrtnar vprašal, kaj naj napravi z rožami in spominčicami, ki jih je bil prinesel, mu je Jakob velel, naj jih vsadi na sosednji grob, ki je bil pred pratkim izkopen, reven grob revnega človeka, brez ograje, ki ni imel drugega znamenja razen kosa lesa, zapichenega v zemljo, na katerem je visel počrnel venec iz papirja, reven dar bolesti revnega človeka. Jakob je odšel s pokopališča popolnoma drug, kot je bil prišel. Z radovednostjo, polno veselja, je gledal to lepo pomladsko solnce, isto solnce, ki je bilo tolikokrat pozlatilo Franckin lase, ko je letala po polju in z belimi rokami kosila travnike. Cel raj lepših spominov je pel v Jakobovem srcu. Ko je šel mimo majhne krčme na zunanjem boulevardu, se je spomnil, da je bil nekega dne, ko ga je bila zasačila nevihta, stopil s Francko v to gostilno in da sta tam obedovala. Jakob je vstopil in si dal prinesiti obed na isto mizo. Prinesli so mu desert na podstavku s slikami; spoznal je podstavek in se spomnil, da je bila Francka pol ure ugibala uganko v slikah, ki je bila na njem naslikana; spomnil se je tudi pesmice, ki jo je bila pela Francka, ko jo je bil spravil v dobro voljo cviček, ki ni drag in ki ima v sebi več veselosti kot grozdja. Ta kopica sladkih spominov je zbujala v njem ljubezen, ni pa zbudila njegovih bolečin. Dovzetan za vraže, kot so vsi pesniški in sanjavi duhovi, si je Jakob domišljeval, da mu je

Francka poslala iz groba te lepe spomine, ko je pravkar silšala, da stopa v njeni bližini, zato jih ni hotel s solzo oskruniti. Z lahnim korakom, z glavjo pokonci, z živim pogledom, skoraj z nasmehom na ustnicah je šel iz krčme in je žgolel med potjo refren Franckine pesmi:

Ljubezen hodi tu okrog,
odpri ji vrata in srce.
Ta refren v Jakobovih ustih je bil še spomin, a je bil tudi že pesem; in mogoče je, ne da bi bil slutil, napravil Jakob tisti večer prvi korak po oni poti, ki pelje iz žalosti v melanholijo in od tu do pozabljenja.

Kot so bile cvetke, rojene iz Franckinega telesa, poglale na njenem grobu, tako je mladostna moč cvetela v Jakobovem srcu, kjer so spomini na staro ljubezen budili neko nedoločno hrepenenje po novi ljubezni. Sploh je bil Jakob iz onega rodu umetnikov in pesnikov, ki napravijo iz strasti orodje umetnosti in poezije in ki njihov duh deluje samo, če ga zažene gonilna sila srca. Pri Jakobu je bila iznajdljivost res hčerka čuvstva in vlagal je del samega sebe v najmanjšo stvar, ki jo je delal.

Išče se dva fizično sposobna upokojenca za službo kot nočna čuvaja.
Ponudbe je poslati na upravo lista pod „Nočni čuvaji“.

Brez posebnega obvestila.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem, ki so ga radi imeli in poznali, da je danes ob pol sedmih, previden s tolažili sv. vere, za vedno zatisnil svoje oči naš dragi in dobri soprog, oziroma oče in brat

dr. Franc Kos.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bode vršil v soboto, dne 15. t. m. ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Ahacljeva cesta št. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. marca 1924.

Marija, soproga. — Milko, Gojmir, sinova. — Ivana Hajrihar, sestra. — Francka roj. Hajrihar, sinaha.

Hišne potrebščine
emajlirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češkoslov. proizvoda pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo se kupi najceneje in najbolj pri trdki
A. Vicel,
Maribor, Glavni trg št. 5.

Za mladino!
Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:
Moj zverinjak
knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in bratek čas Din 6.
Moji ljubčki
živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15.—
Mladi slikar
10 tiskanih predlog za polbarvanje z akvarel- barvam ali pastel- barvniki Din 4.
Črnpeter
steroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra Din 4.—
Na novo izšla knjižica: Ivan Albrecht:
Zelena livada
Zbirka izvirnih pesmic, mičnih povestic in pravljic iz domačih in tujih krajev. Obsega 64 strani. Najprimernejše darilo za našo nežno mladino. Cena lično vezani knjižici Din 15.—
Vse se dobi v
Zvezni knjigarni
v Ljubljani, Marijin trg 8

MALI OGLASI
Cena oglašom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para z devščino vred.
Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Posl!
V nedeljo ponoči je znana oseba zamenjala v kavarni „Evropa“ nov klobuk g. Pammerja s starim in strganim. Ker je dotičnik poznan, naj vrne klobuk v osmih dneh v kavarni „Evropa“ ker bo sicer naznanjen policiji.

MALI v Nar. Dnevniku VELIK uspeh
Za sejme in razstave
izvirne reklamne atrakcije proti zmernemu honorarju Na razpolago reklamnim družbam, Ponudbe pod „Original“ na upravo lista.
Franc Erbežnik,
tovarna slamnikov, Vir pri Domžalah. Prodaja slamnike in klobuke najnovije dunajske in pariške mode po najnižji ceni. Popravila se točno izvršujejo.

Pekovskega vajenca
starega od 14 — 16 let, poštenih staršev, sprejme takoj z oskrbo po dogovoru Mihael Lesnika, pekovski mojster, Dolenjavca 22 pri Ribnici.

Voz zapravljenec
pol oljnatih osi, s stranskimi sedeži za odstraniti in ročni voziček (ripca) vse novo, proda po zelo nizki ceni Alojzij Potrebuješ, kolar, Vrhnika

Posestvo
obstoječe iz 40 oravov zemljišča, polovica obdelane zemlje, ostalo gozdovi in travniki se proda tudi z inventarjem vred. Naslov v upravi lista.

Mizar,
samostojna moč, več ravnanja s stroji, bi šel h kakemu ml. podjetju (žaga ali podobno) tudi kot poslovođa. Reflektira na hrano in stanovanje, plača po dogovoru. Ponudbe pod „Samostojen“ na upravo lista.

Deklica
16 let stara s 6 razredi ljudske in 1 letom meščanske šole si- rota brez matere, želi vstopiti kot učenka v kako trgovino s vso ali delno oskrbo v hiši. Ponudbe pod „Učenka“, na upravo lista.

ZVEZNA KNJIGARNA LJUBLJANA, Marijin trg št. 8
priporoča sledete najnovejše
dunajske in pariške modne liste:
Star-Album 1924 Din 45.—
Paris-Chic-Parfait 1924 „ 35.—
Coming-Season 1924 „ 35.—
Lingerie Modern 1924 „ 45.—
Parfa t-album za otroke „ 35.—
Lyon's-album za perilo „ 10.—
Varia-album za perilo „ 10.—

Pravo ERENYI DIANA francosko vinsko žganje
se uporablja redno za čiščenje ust in preprečuje obolenje na kataru in influenci.
Dobiva se povsod! Pazite na ime „DIANA“!
Mala steklenica Din 9.—
Srednja steklenica „ 24.—
Velika steklenica „ 48.—
Generalno zastopstvo in depot:
Jugopharmacia d. d.,
Diana-oddelek, Zagreb, Prilaz 12.

Boljši obrtnik
želi se seznaniti v svrhu prijateljstva z gospodično ali vdovo Ženitev ni izključena. Dopolni s polnim naslovom in siko na upravo lista. T. inos. zajamčena.

Automobil
Laurin & Klement 12/14 HP, s sedežem, sport karoserija vse kompletno v najboljšem stanju se proda. Ponudbe pod šifro: „Nizka cena“ na upravo lista.

Dva mlada obrtnika
želita znanja z mladimi gospodičami od 18 — 20 let z nežel. premoženja. Ponudbe s sliko pod „Slavček I.“ in „Kanaček II.“ — na upravo lista ali pa pošto ležeče Doi pri Hranitniku.

V nobeni hiši
naj ne manjka knjiga „Babilonska uganka“. Dobi se v vseh večjih knjigarnah.

Kupim,
zamenjam, ocenjujem in prevzamem v komisijsko prodajo pošne znanke, star kovani denar, starine, in sicer posamezno in zbirke. Osobito iščem znanke na pisnih iz trgovske korespondence ter aktov (1850—74). Nuber, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5, II. nadst.

Po sreči hrepenite!
V knjigi „Babilonska uganka“ jo po številko 469/77 takoj dobitel